770/07

Den 11. april 2007 blev i sag nr. 69.968:

xxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxx

mod

Lærerstandens
Brandforsikring G/S
Farvergade 17
1463 København K

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren, der har årsrejseforsikring i Lærerstandens Brandforsikring G/S, klager over selskabets afvisning af at yde erstatning i forbindelse med afbestilling af en rejse.

Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at klageren ikke på grund af akut sygdom var nødsaget til at afbestille sin rejse, subsidiært at sygdommen var til stede, da rejsen blev bestilt.

Det fremgår af sagen, at klageren den 21/10 2005 bestilte en rejse til Lanzarote med planmæssig rejseperiode 19/12 - 26/12 2005. Klageren kontaktede selskabet den 12/12 2005 og oplyste, at hun på grund af sygdom ikke kunne påbegynde rejsen. I skrivelse modtaget i selskabet den 5/1 2006 redegjorde klageren for forløbet og oplyste:

> "Fik i oktober influenzalignende symptomer med hæshed og hoste. Er undersøgt på arbejdsmedicinsk klinik hvor diagnosen er indeklimasymptomer. Imidlertid er der ikke påvist dårligt indeklima i de lokaler jeg arbejdede i fra august til oktober da jeg blev syg. Jeg er stadig syg og skal undersøges af lungemedicinerne i januar."

Klagerens læge har i lægeerklæring dateret 15/12 2005 angivet diagnosen "allergi (skimmelsvampe)" og anført, at første konsultation var "for mange år siden". Lægen har svaret bekræftende på et spørgsmål om, hvorvidt der for en kronisk lidelse er indtrådt

en akut uventet forværring, og har oplyst, at denne indtrådte 27/10 2005. Lægen har endvidere angivet:

> "Pt. har i mange år været overfølsom for skimmelsvampe, men i den senere tid reageret meget voldsomt på dufte i lokaler hvor mange mennesker er samlet. Bliver hæs, får hudirritation, kløende øjne, næsesymptomer, åndedrætsproblemer. Jeg mener det vil være uforsvarligt at rejse."

Efter at have modtaget lægelige oplysninger meddelte selskabet afslag på dækning ved skrivelse af 9/3 2006.

Af Overblik Journalfremgår:

> "Henvendte sig i april 2005 efter man på S. Skole i V., havde flyttet hende til et klasselokale, hvor hun fik sine sædvanlige velkendte sympt. i form af kradsen i halsen, hæshed, universel kløe, småhoste, kløende øjne, næse og mund, brændende ansigtshus, kløende hovedbund, træthed og hvp., indimellem ledsaget af opkastning. Desuden periodiske hæshed. Man har nu konstateret skimmelsvamp i skolen. Hun har været sygemeldt i perioder og sidste gang 27/10 p.g.a. flere mdr. varende konstant tør hoste og rømmen. Ingen feber.
> Rtg. af thorax i januar 2002, november 2004 og nov. 2005 har vist normale forhold.
> Den 10/11 begyndte hun forsøgsvis på Singulair 10 mg. dgl. og har angivelig fået betydelig lindring af hosteanfaldene, men om det skyldes Singulair eller at hun er sygemeldt i øjeblikket, ved jeg ikke.
> Pt. føler sig efterhånden som en kastebold i systemet og er desperat over sin tilstand og ulykkelig over ikke at kunne klare sit arb. som lærer, hvilket arb. hun er meget glad for.
> Obj.: 8/11 fandtes pt. med uafbrudt tør hoste og rømmen, stetoscopia pulm.: i.a., og det lykkes ikke at gennemføre spirometri p.g.a. hosteanfald."

Af ambulantnotat fra arbejds- og miljømedicinsk afdeling på V. Sygehus fremgår, at klageren er henvist af egen læge til vurdering af indeklimasymptomer. Af notatet fremgår:

> "Resumé:
> 47-årig lærer henvist af egen læge til vurdering af indeklimagener. Pt. har tidligere været undersøgt i 1992-93 og i 2000 for indeklimaproblemer. Pt. har de sidste 3 år arbejdet på S. skole i V. hvor hun i begyndelsen arbejdede i et lokale hvor der har været vandskader og skimmelsvampe. Hun har periodevis haft symptomer i form af hovedpine, opkastning med slimhindesymptomer, øjensymptomer, kløe i munden samt symptomer fra ørene. Efter sommerferien 2005 skal hun arbejde i et lånt lokale hvorefter at det er planen hun skal tilbage i en nyrenoveret fløj idet man er ved at renovere den fløj der var vandskadet og hvor der var skimmelsvamp. Pt. har tidligere haft meget dårlige erfaringer med at vende tilbage til renoverede skoler hvor hun har fået symptomer der er tolket som indeklimasymptomer. Der er d.d. taget præcipiterende antistoffer mod ulocladium sporer samt IgG.
> ...

> 4.08.05 Samtale: Pt. har medbragt korrektioner til beskrivelsen af indeklimaproblemerne specielt lokalefordelingen. Pt. har arbejdet i en del af skolen, der er L-formet. I den lange ende har der været undersøgelse for skimmelsvampe, og der er taget prøver, og her reagerede pt. med indeklimaproblemer straks ved ansættelsen. Herefter har hun i 3 år arbejdet i 'det korte ben af L'et'. hvor hun har været i lokale G1 og G2. Disse lokaler har efter pt.s opfattelse været rimelige at arbejde i, og man kunne åbne vinduerne, men hun har ikke været helt symptomfri. I april måned 2005 har hun arbejdet i 3 dage i 2 lokaler, der ligger oven på G1 og G2. hhv. et sanglokale og en læseklinik. Her reagerede hun øjeblikkeligt med indeklimasymptomer i form af svie, kløe og hæshed. Skoleledelsen har besluttet, at fra de 2 lokaler skal der ikke tages prøver. Pt. skal efter skoleferien begynde at arbejde på en anden del af skolen, i et lokale hun arbejdede i i juni måned, og her reagerede hun ikke. Imidlertid er det planen, at hun om 1/2 år skal vende tilbage til de renoverede lokaler, hvor der er konstateret skimmelsvamp. Hun er meget nervøs for netop denne tilbageflytning, idet hun reagerede efter, at disse skolelokaler blev renoverede.
> ...
> 23-08-05: Kontrol efter aftale. Arbejder i øjeblikket i klasse hvor hun har det rimeligt, er dog bekymret, fordi hun gradvist får tiltagende gener fra slimhinderne blot hun f.eks. kører forbi en mark hvor de høster. Generne er overvejende slimhindesymptomer fra øjne, næse og luftveje. Hun overvejer om hun skal til at anvende maske når hun kører forbi områder hvor hun ved hun vil reagere. Oplyser i øvrigt at hun ikke tåler at være i lokaler hvor der er tobaksrøg, har svært ved at håndtere rum hvor der er mange mennesker, specielt hvis rummene er små og kan mærke lige så snart at der har været skimmelsvampe i et lokale. Mener hun, som hun har det nu, godt hun kan klare det næste halve år i det lokale hun er i aktuelt, men herefter er det planen, at hun skal returnere til nyrenoverede lokaler på skolen, dette mener hun vil være vanskeligt at klare, idet hun har længerevarende erfaringer for at de gange, hvor hun kommer tilbage til lokaler umiddelbart efter renovering får hun faktisk forværrede symptomer i forhold til forud for renoveringen."

I skrivelse dateret 16/3 2006 til selskabet har klagerens læge anført:

> "Undertegnede skrev en afbestillingsforsikringsattest til Lærerstandes Brandforsikring den 15/12 05.
>
> I attesten oplyste jeg om, at patienten i tiden kort før afrejsen, var begyndt at reagere meget voldsom på dufte og når hun opholdt sig sammen med mange mennesker i lukkede lokaler. Fik i sådanne situationer typiske høfeber- og astmasymptomer, og jeg mente, det ville være uforsvarligt for J.M. at rejse.
> ...
> Jeg tillader mig at stille mig uforstående over afslaget på refusion af rejseudgiften, idet jeg netop mener, at begge forhold var til stede."

Klageren har over for nævnet gjort gældende, at selskabet skal dække udgifterne til rejsen, som hun ikke havde mulighed for at deltage i. Klageren har i sin klageskrivelse dateret 1/8 2006 anført:

"Jeg stiller mig uforstående, over for mit forsikringsselskabs afslag om at udbetale erstatning for tabt rejse, da både jeg selv og egen læge mener, at forholdene for at få udbetalt forsikringen var til stede.
'Sygdommen' hævder forsikringsselskabet var til stede, da rejsen blev bestilt. Dette er ikke korrekt, jeg har passet mit arbejde indtil 22. oktober, hvor jeg bliver sygemeldt p.g.a. indeklimaproblemer. Rejsen blev bestilt da jeg var rask og fuld arbejdsdygtig. Det er korrekt at jeg i mange år har lidt af indeklimaproblemer, (men kun når jeg arbejder i længere tid i lokaler med dårligt indeklima) men jeg har været fuldt arbejdsduelig indtil 22. oktober, så selvom at jeg reagere på dårligt indeklima, var jeg altså ikke udsat for dårligt indeklima, da rejsen blev bestilt, og dermed heller ikke syg, men passede mit arbejde.
Umiddelbart før afrejsedatoen bliver jeg hypersensibel, det vil sige, at jeg bl.a. må tilbringe jul og nytår i sengen. Min læge laver en lægeerklæring til forsikringsselskabet, hvor hun redegør for, at jeg er hypersensibel og derfor ikke er i stand til at rejse. Forsikringens lægekonsulent afviser imidlertid denne lægevurdering. Jeg kan oplyse, at jeg for at stoppe denne hypersensibilitet i den mellemliggende periode har været på Prednison og kemoterapi, dette medicin gives for at hæmme et overreagerende immunforsvar. Så forsikringsselskabets lægekonsulent kan ikke have ret, når han hævder at jeg ikke var for syg til at rejse, men bare kunne være rejst!
I øvrigt er det da logik, at kunne jeg på nogen som helst måde have deltaget i mine forældres guldbryllupsrejse, havde jeg da gjort det. Det ødelagde både dagen for mine forældre og resten af familien, men jeg selv havde da en ensom jul, da hele den øvrige familie var med på guldbryllupsreje."

Selskabet har over for nævnet fastholdt sin afgørelse. Selskabet har til støtte herfor i skrivelse af 1/9 2006 til nævnet anført:

"Vi har herudover på vort medlems forespørgsel forsøgt at få nærmere information om, hvilken akut sygdom der ifølge vort medlems læge var tale om - uden held. Vi har noteret os vort medlems oplysning i mail af 16.6.2006 om, at hun umiddelbart før afrejsen blev hypersensibel. Dette synes ikke at fremgå af det lægelige materiale, og vort medlems læge har på forespørgsel herom afvist at bidrage til at oplyse sagen yderligere. Af afbestillingsattesten fremgår således, at forværringen indtrådte den 27.10.2005, og altså ikke umiddelbart før afrejsen.

Vi skal derfor afslutningsvis fastholde, at vi ikke på det foreliggende grundlag har fundet det sandsynliggjort, at vort medlem var nødsaget til at afbestille rejsen på grund af akut sygdom, som førte til, at det var uforsvarligt eller urimeligt at rejse.

Skulle nævnet finde, at vort medlem har sandsynliggjort dette, skal vi venligst subsidiært påberåbe os forsikringsbetingelsernes pkt. 6.2. Sygdommen var til stede, da rejsen blev bestilt, og behandlingsbehovet kunne med rimelighed forventes inden afrejsen."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**6 Afbestillingsforsikring**
...
6.1 Hvad dækker afbestillingsforsikringen

Forsikringen dækker, når sikrede ikke kan påbegynde rejsen på grund af død eller alvorlig akut sygdom, som kræver hospitalsindlæggelse hos sikrede, denne pårørende (pårørende er defineret i pkt. 4.4) eller en rejseledsager (rejseledsager er defineret i pkt. 4.3)."

Nævnet udtaler:

Nævnet bemærker, at rejsen blev bestilt den 21/10 2006, og at klageren på dette tidspunkt var under udredning på arbejds- og miljømedicinsk afdeling på V. sygehus. Herved bemærkes endvidere, at det af ambulant notat dateret 23/8 2005 fremgår, at hun gradvist fik tiltagende gener fra slimhinderne, at hun overvejer at anvende maske, og at hun ikke tåler at være i lokaler med tobaksrøg samt har svært ved at håndtere rum, hvor der er mange mennesker. Endelig bemærker nævnet, at klageren blev sygemeldt fra sit arbejde mindre end en uge, efter at rejsen blev bestilt. Nævnet finder på denne baggrund, at den lidelse, der førte til afbestilling af rejse, var til stede ved rejsens bestilling, og nævnet kan på den baggrund ikke kritisere, at selskabet har afvist dækning som sket.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

Klagen kan ikke tages til følge.

Poul Sørensen
formand

udskriften bekræftes

Henning Jønsson